

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ

Թրամփ, Էրտողան եւ Լինտսի Կրահամ

Սպիտակ Տունէն ներս հիւրընկալելով Թուրքիոյ նախագահ Ռէճեպ Թայյիպ Էրտողանին, նախագահ Տանուլտ Թրամփ անգամ մը եւս ցոյց տուաւ, որ ինք յատուկ վերաբերմունք եւ տկարութիւն ունի Թուրքիոյ ղեկավարին հանդէպ, ինչ որ կը գարնացնէ քաղաքական շրջանակներուն եւ կասկածներ կը յառաջացնէ Թուրքիոյ մէջ անոր ունեցած տնտեսական շահերուն նկատմամբ:

Յեռաձայնային մէկ խօսակցութեամբ Թրամփ Յիւսիսային Սուրիայէն դուրս բերելով ամերիկեան զօրքերը, դուռ բացաւ Թուրքիոյ առջեւ՝ ներխուժելու եւ գրաւելու Ամերիկայի դաշնակից քրտական ուժերու դիրքերը: Թրքական այս յարձակումէն ու պատճառած մարդկային, նիւթական ու բարոյական վնասներէն ետք, կը կարծուէր թէ, Էրտողանի այցը Ուաշինկթըն վերատեսութեան պիտի ենթարկուի: Հակառակ մեծ թիւով զոնկրեսականներու կոչին, Սիւսեալ Նահանգներու նախագահը ոչ միայն հիւրընկալեց, այլ նաեւ դրուատանքի խօսքեր ուղղեց իր «ոխտերիմ բարեկամի» հասցէին:

Հանդիպումին մասնակցելու հրաւիրուած էին նաեւ Թրքական բանակի Սուրիա ներխուժումը ամենէն բուռն քննադատող՝ հանրապետական ժերալուտականներու փոքր խումբ մը, որոնց շարքին Լինտսի Կրահամը: Ըստ մամուլի հաղորդումներու նախագահական գրասենեակէն ներս կայացած հանդիպումին պարզուած է բաւականին տարօրինակ իրավիճակ, երբ ժերալուտականները կը վիճէին Էրտողանի հետ, իսկ Թրամփ նստած կը հետեւէր այդ վիճաբանութեան եւ չէր միջամտեր նոյնիսկ երբ Թուրքիոյ նախագահը ամբաստանութիւններ կ'ուղղէր Ամերիկեան Գոնկրէսին՝ Հայկական Յեղասպանութեան եւ պատժամիջոցներու բանաձեւերը վաւերացնելու հարցերով:

Նոյնիսկ երբ Էրտողան վերադարձուցած է, չըսելու համար «երեսին նետած», նշանաւոր այն նամակը, որուն մէջ Թրամփ Էրտողանին ըսած էր՝ «ապուշ մի ըլլալ», Թրամփ լռութեամբ ընդունած է այդ անարգանքը:

Աւելին, Թրամփ առիթ տուած է, որպէսզի Էրտողան փոքր քոմիտէի վրայ ցոյց տայ թրքական տեսակետները ներկայացնող փրոփականտային երիզ մը՝ ներկայ ժերալուտականները համոզելու նպատակով: Այս երեւոյթը ինքնին աննախընթաց էր Սպիտակ Տան մէջ տեղի ունեցած միջպետական հանդիպումներու շրջագիծէն ներս:

Դուրս գալով Սպիտակ Տունէն ժերալուտական Կրահամ արգելափակեց ժերալուտական Պոպ Մենենտեզի առաջարկը, որպէսզի Ծերա-

Հայաստան Պատասխանեց Էրտողանի Ուաշինկթընի Մէջ Կատարած Յայտարարութիւններուն

Թրամփ-Էրտողան միատեղ մամուլյ առուլիսը Սպիտակ Տան մէջ

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը յայտարարութիւն տարածած է Թուրքիոյ նախագահի՝ ԱՄՆ-ի մէջ Հայոց ցեղասպանութեան վերաբերեալ եղած յայտարարութիւններու մասին՝ նշելով, որ անոնց մէջ առկայ են պնդումներ, որոնք նպատակ ունին զոհերու արժանապատուութիւնը վիրաւորելու միջոցով արդարացնելու ցեղասպանութիւնը:

Հայաստանի ԱԳՆ-ի տարածած յայտարարութեան մէջ ըս-

ուած է, որ Հայոց Յեղասպանութեան միջազգային ճանաչման գործընթացի յետագայ ծաւալման լոյսին տակ, Թուրքիոյ նախագահը վերջին օրերուն հանդէս կու գայ իրարամերժ եւ իրականութիւնը խեղաթիւրող յայտարարութիւններով:

«Այս տարի 24 Ապրիլին Թուրքիոյ նախագահ Էրտողան արդէն իսկ արդարացուցած էր Հայոց

Շար.ը էջ 5

Ս.Գ. Հնչակեան Կուսակցութեան Կարիշ Մարմնի Հանդիպումը ՀՀ Գլխաւոր Հիւպատոս Արմէն Բայբուրդեանի Հետ

ՍԳՀԿ պատուիրակութեան անդամները՝ գլխաւոր հիւպատոս Արմէն Բայբուրդեանի հետ

Հինգշաբթի, Նոյեմբեր 14-ին, Հայաստանի Հանրապետութեան Լոս Անճելէսի Հիւպատոսարանին մէջ ՍԳՀԿ Արեւմտեան Ամերիկայի նորընտիր Վարիշ Մարմինը հանդիպում ունեցաւ ՀՀ գլխաւոր հիւպատոս Արմէն Բայբուրդեանի հետ:

Հանդիպման ընթացքին ղոկտ. Բայբուրդեան շնորհաւորեց նորընտիր Վարիշ Մարմինը եւ բարձր

գնահատեց ՍԳՀԿ-ի հետ սերտ համագործակցութիւնը ի մասնաւորի շեշտելով կուսակցութեան ներդրումը՝ Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի Լոս Անճելէս այցելութեան կազմակերպման եւ յաջողութեան:

Հիւպատոս Բայբուրդեան անդրադարձաւ Լոս Անճելէսահայու-

Շար.ը էջ 7

Լիլիթ Մակունցի Ելոյթը Իրանահայ Միութենէն Ներս

Խորհրդարանական «Իմ Քայլը» խմբակցութեան ղեկավար՝ Լիլիթ Մակունց

Վերջին օրերուն Ուաշինկթըն կ'այցելէր Հայաստանի Ազգային Ժողովի պատուիրակութիւն մը, գլխաւորութեան խորհրդարանական «Իմ Քայլը» խմբակցութեան ղեկավար՝ Լիլիթ Մակունցի: Ամերիկեան Գոնկրէսէն ներս իրենց ունեցած հանդիպումներէն ետք, պատուիրակութեան անդամներ ժամանեցին Լոս Անճելէս:

Կիրակի, Նոյեմբեր 17-ի երեկոյան, Լիլիթ Մակունց ունեցաւ հրապարակային հանդիպում մը՝ կազմակերպութեամբ Իրանահայ Միութեան:

Ելոյթի ընթացքին խորհրդարանական մեծամասնութեան ղեկավարը նախ անդրադարձաւ Ուաշինկթըն այցելութեան նպատակին, որ կը ձգտէր զարգացնելու Հայ-Ամերիկեան բարեկամական կապերը եւ ճշդելու երկու երկիրներուն միջեւ համագործակցութեան ձեւաչափը: Այս առթիւ պատուիրակութիւնը շնորհակալութիւն յայտնած է Հայկական Յեղասպանութեան բանաձեւի ընդունման կապակցութեամբ:

Ներկայացնելով Հայաստանի ներքին հարցերը, Լիլիթ Մակունց յայտնեց որ խորհրդարանը ներկայիս կը պատրաստուի ընդունելու շարք մը կարեւոր օրինագիծեր, որոնց շարքին դատական համակարգի բարեփոխման ձգտող օրինագիծը: Բանախօսը նաեւ յայտնեց որ, մինչեւ տարեվերջ պատրաստ պիտի ըլլայ ապօրինի կերպով ձեռք ձգուած գոյքի մասին օրինագիծը:

Իր ներածական խօսքի աւարտին Լիլիթ Մակունց պատասխանեց ներկաներու հարցերուն, որոնք կը վերաբերէին Ամուլարի ոսկի հանքին, Հայոց լեզուի եւ պատմութեան ուսուցման մասին աղմուկ հանած որոշումներու հարցի, սփիւռքահայերու կողմէ ներդրումներուն վերաբերող եւ այլ հարցերուն:

Բոլոր հարցումներուն տրուեցան սպառիչ պատասխաններ՝ ներկայացնելով Հայաստանի կառավարութեան պաշտօնական դիրքորոշումները:

ՎԱՅԱՍԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վազգէն Մանուկեանի Հիմնադրած «Վերնատուն» Ակումբը Սկսած է Գործունէութեան

«Վերնատուն» ակումբը առաջին հանդիպումը

Հանրային խորհուրդի նախկին նախագահ Վազգէն Մանուկեանի հիմնած «Վերնատուն» ակումբը առաջին հանդիպումը կազմակերպած է: Համաժողովին մեծամասամբ նախկին իշխանութիւններու մաս կազմած գործիչներ կը մասնակցէին՝ Հանրապետական կուսակցութեան նախկին ու ներկայ անդամներ՝ Արփինէ Յովհաննիսեանը, Արտակ Զաքարեանը, Դաշնակցութեան անդամներ՝ Արմէն Ռուստամեանը, Սպարտակ Սեյրանեանը, Հայաստանի երկրորդ նախագահ Ռոպերթ Քոչարեանի շրջապատի ներկայացուցիչներ, այդ շարքին՝ անոր գրասենեակի ղեկավար Վիքթոր Սողոմոնեանը:

Հարցին՝ արդեօք նախկին իշխանութիւնները եւ անոնց մերձ շրջանակները կը հովանաւորեն՝ Մանուկեանը բացասական պատասխան տուած է, վստահեցուցած է՝ անդամավճարներով կը գործեն: Իսկ թէ մասնաւորապէս որոնք գումար կը փոխանցեն ակումբին, հրաժարած է նշել. - «Սա ակումբ է, վճարումները կատարուած են

պաշտօնապէս, պանքում գրանցուած է՝ ով է փոխանցել, գնացէք, պանքերից իմացէք», - լրագրողներուն ըսած է ան:

Մանուկեանը չէ թաքցուցած՝ ինքը հանդիպումներ ունեցած է եւ կ'ունենայ նախկին իշխանութիւններու ներկայացուցիչներու հետ, օրինակ՝ երկրորդ նախագահ Ռոպերթ Քոչարեանի հետ. - «Ես հանդիպում ունեցել եմ միշտ, հանդիպում ունենալու եմ միշտ, բոլորի հետ էլ հանդիպում եմ: Ռոպերթ Քոչարեանը, որ դուրս եկաւ կարճ ժամանակով, մենք հանդիպեցինք, խօսեցինք, ես հանդիպում եմ բոլորին: Ես Նիկոլ Փաշինեանի հետ էլ կը հանդիպեմ, եթէ ինքն ա ուզում հանդիպի», - յայտարարած է ան:

Դաշնակցական Արմէն Ռուստամեանի իրենց ներկայութիւնը համաժողովին պայամանաւորած է ներկայիս իշխանութիւններու վարած քաղաքականութեամբ: Ըստ անոր, իրենք համակարգային փոփոխութիւններու կողմնակից են, իսկ այդպիսի փոփոխութիւններ հիմա տեղի չեն ունենար:

Անվտանգութեան Խորհուրդի Քարտուղար. «Արտախորհրդարանական Ուժեր Պառակտում կը Ստցնեն Հասարակութեան Մէջ»

«Արտախորհրդարանական ուժերը չարաշահում են ժողովրդավարութեան ընձեռած հնարաւորութիւնները, պառակտում են մտցնում հասարակութիւնում եւ խնդիրներ են ստեղծում», - կառավարութեան նիստին ետք լրագրողներուն ըսած է Անվտանգութեան խորհուրդի քարտուղար Արմէն Գրիգորեանը:

Գրիգորեանը օրերս հանդէս եկած է հրապարակմամբ՝ Civilnet պարբերականին գրելով. - «Աշխարհի մի շարք երկրներում ժողովրդավարութիւնն անկում է ապրել, քանի որ ժողովրդավարական ուժերը բաւարար ջանք չեն գործադրել ժողովրդավարութիւնը պաշտպանելու համար: Հակաժողովրդավարական ուժերը ժողովրդավարութեան տուած հնարաւորութիւններն օգտագործել են հակաժողովրդավարական արժէքներ տարածելու, հանրային համերաշխութիւնը խաթարելու, իսկ այնուհետեւ մենատիրական կամ ամբողջատիրական համակարգ ստեղծելու համար:

«Ես խնդիր եմ տեսնում, որ իրենք չարաշահում են եւ չարաշահելով ժողովրդավարութեան ընձեռած հնարաւորութիւնը ազատ

Անվտանգութեան Խորհուրդի քարտուղար Արմէն Գրիգորեան

մամուլի եւ այլ մասով՝ հասարակութիւնում պառակտում են մտցնում եւ խնդիրներ են ստեղծում: Եւ այս առումով մենք քննարկում ենք ծաւալում՝ հասկանալու համար, թէ ինչպէս կարող ենք այդ խնդիրներին լուծում տանք: Այս խնդիրը լուծումը նման է, այսպէս ասած, ածելիի ծայրով քայլելուն, եւ շատ նուրբ է այդ սահմանը», յայտնած է Անվտանգութեան խորհուրդի քարտուղար Արմէն Գրիգորեանը:

Հարցախոյզի Համաձայն Փաշինեան կը Մնայ Ամենահամակրելի Գործիչը

«Իրագել քաղաքացիներու միաւորման» դրամաշնորհային ծրագրով հանրութեան շրջանակէն ներս մեծաքաղաքացիութեան թեմայով հարցախոյզ կատարած Հասարակական հետազոտութիւններու առաջատար խումբը (APR Group) գտած է որ, ամենահամակրելի քաղաքական գործիչը, ըստ հարցումներու, վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանն է, անոր կը յաջորդեն նախագահ Արմէն Սարգսեանն ու ԲՀԿ առաջնորդ Գագիկ Մառուկեանը: Հարցախոյզը կատարուած է ամրան ամիսներուն, եւ եռեակին կը յաջորդէ այն ժամանակ Ազգային անվտանգութեան ծառայութեան տնօրէն Արթուր Վանեցեանը: Հնգեակը եզրափակած է Ազգային ժողովի նախագահ Արարատ Միրզոյեանը:

Հարցերէն մէկն ալ վերաբերած է ամենահակակրելի գործիչներուն: Ըստ այդմ, հարցախոյզի մասնակցողներուն մեծամասնութիւնը հակակրելի գործիչի անուն չէ նշած, 26 տոկոսը չի սիրեր երրորդ նախագահ Սերժ Սարգսեանը, անոր կը յաջորդեն հանրապետականներ Արմէն Աշոտեանն ու Էտուարտ Շարմազանովը: Չորրորդ հակակրելի գործիչը երկրորդ նախագահ Ռոպերթ Քոչարեանն է, որուն կը յաջորդէ առաջին նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը, որուն չի սիրեր հարցախոյզին մասնակցողներու տաս տոկոսը:

Ինչ կը վերաբերի արտագաղթի ցանկութեան, ապա հարցման արդիւնքները ներկայացնողները վստահեցուցած են՝ նախորդ տարիներուն տրուած նման հարցումներու համեմատ, դրական միտում կայ, այժմ աւելի քիչ թիւով քաղաքացիներ կը փափաքին հեռանալ: Հարցախոյզի մասնակցողներուն գրեթէ 60 տոկոսը միանշանակ

չարտագաղթի Հայաստանէն: Հարցեր եղած են նաեւ լրատուամիջոցներու մասին, անոնք ցոյց տուած են, որ բոլոր մարզերու եւ քաղաքային, եւ գիւղական բնակավայրերու մէջ հարցման 1200 մասնակիցներու 36,5 տոկոսի համար տեղեկատուութեան ստացման հիմնական աղբիւրը համացանցն է, գրեթէ նոյնքան են հեռուստատեսութիւնը նախընտրողները, ձայնաափիւռ լսողներու ցուցանիշը մօտ տասը անգամ փոքր է, փոխարէնը ռատիոկայաններու փոխանցած տեղեկատուութեան կը վստահի հարցախոյզի մասնակցողներուն գրեթէ 19 տոկոսը, վստահութեան ցուցանիշով երկրորդը տպագիր մամուլն է, որուն կը յաջորդեն հեռուստաընկերութիւնները: Հանրութեան ամենավստահելի աղբիւրն, ըստ հարցումներու, պաշտօնեաներու, քաղաքական գործիչներու ուղիղ եթերներն են:

Ամենաշատ դիտուող հեռուստալիքները «Շանթ»-ն ու «Արմենիա»-ն են, որոնք նոյն ցուցանիշն ունին, անոնց կը յաջորդէ Հանրայինը, որ երկու անգամ աւելի քիչ կը դիտեն: Հարցման համաձայն, «Շանթ»-ն ամենավստահելի հեռուստաընկերութիւնն է, երկրորդը «Արմենիա»-ն է, երրորդը՝ Հանրայինը:

Ռատիոկայաններէն ամենամեծ լսարանն ունին Հանրային ռատիօն ու «Ազատութիւն»-ը, երրորդը «Աւրորա»-ն է: Համացանցային ամենանախընտրելի միջոցը «Ազատութիւն»-ն է՝ 18,1 տոկոս ցուցանիշով, կը յաջորդեն News.am-ն ու 1in.am-ը:

«Ազատութիւն»-ը նաեւ ամենավստահելի համացանցային կայքն է, երկրորդն ու երրորդը համապատասխանաբար News.am-ն ու 1in.am-ն են:

Ազգային Անվտանգութեան Ծառայութիւնը Բացայայտած է Երեխաներու Ապօրինի Որդեգրման Դեպքեր

Ազգային անվտանգութեան ծառայութիւնը բացայայտած է օտարերկրացիներու կողմէ երեխաներու ապօրինի որդեգրման բազմաթիւ դէպքեր:

Ըստ ծառայութեան տարածած հաղորդագրութեան, երկու հայաստանցիներ օգտագործած են իրենց կապերը հանրապետական ծննդատեսչութիւններու ու նաեւ մանկատուններու մէջ, հայաստանեան օրէնքներու կոպիտ խախտմամբ կազմակերպած են աւելի քան 30 փոքրիկներու որդեգրումներ իտալիոյ քաղաքացիներու կողմէ:

Առերեւոյթ յանցագործութեան դէպքերու առթիւ ԱԱԾ քննչական բաժանմունքէն ներս յարուցուած է քրէական գործ եւ կը կատարուի նախաքննութիւն:

Օտարերկրեայ որդեգրումներու գործընթացին մէջ ներգրաւուած գերատեսչութիւններէն՝ Աշխատանքի ու ընկերային հարցերու, Արդարադատութեան նախարարութիւնները յատկապէս իտալիոյ քաղաքացիներու կողմէ որդեգրուած 30 երեխաներու իրավիճակի վերաբերեալ լրացուցիչ որեւէ տեղեկութիւն չեն տրամադրած: Օտարերկրեայ որդեգրումներու վերաբերեալ հնչող, մեղմ ըսած՝

մտահոգութիւններուն անդրադարձած է միայն Անվտանգութեան խորհուրդի քարտուղար Արմէն Գրիգորեանը. - «Օրկաններու վաճառքի մասին այս պահուն խօսք չկայ, եթէ յաւելեալ ինչ-որ բան ըլլայ, կը խօսուի այդ մասին», - ըսած է ան:

ԱԱԾ բացայայտումներուն արձագանգած է նաեւ առողջապահութեան նախարար Արսէն Թորոսեանը ֆէյսպուքեան գրառմամբ. «Օրինականութեան հաստատումը պէտք է ըլլայ բոլոր ոլորտներուն մէջ, եւ կառավարութեան ջանքերը այս ուղղութեամբ անբեկանելի են՝ յատկապէս նման նուրբ եւ երեխաներու իրաւունքներուն վերաբերող ոլորտին մէջ, ուր առաւել ուշադիր պէտք է ըլլանք երեխայի լաւագոյն շահը պաշտպանելու համար: Ցանկացած բժշկական հիմնարկ կամ աշխատող, որ ներգրաւուած եղած է կամ այսուհետ կ'ըլլայ նման ապօրինի սխեմաներու մէջ, պէտք է պատասխանատուութեան ենթարկուի օրէնքի ողջ ուժով», - գրած է նախարարը:

Նշենք, որ ըստ հաղորդագրութեան, փոքրիկները որդեգրուած են 2016-18 թուականներուն, այդ երեք տարիներուն արտասահմանեան որդեգրման տրուած է ընդհանուր 54 երեխայ:

ԼՈՒՐԵՐ

Վարչապետ. Կրթութեան եւ Գիտութեան Ոլորտին Մէջ Պիտի Երթանք Վճռական, Սկզբունքային Փոփոխութիւններու

Նիկոլ Փաշինեանի գլխավորութեամբ քննարկում բարձրագոյն կրթութեան եւ գիտութեան մասին օրինագծին շուրջ

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի մօտ տեղի ունեցած է խորհրդակցութիւն, որու ընթացքին ներկայացուած են Բարձրագոյն կրթութեան եւ գիտութեան մասին օրինագիծը եւ առաջարկուող փոփոխութիւնները:

Ինչպէս կը յայտնեն վարչապետի աշխատակազմէն, Նիկոլ Փաշինեանը նշած է, որ վերը նշուած օրինագիծը կարեւոր եւ սկզբունքային է. «Ինչի՞ց է առաջանում նման նախագիծ ունենալու եւ փոփոխութիւններ անելու անհրաժեշտութիւնը. առաջինը՝ այն արձանագրումից, որ մենք կրթական համակարգում ունենք լուրջ խնդիրներ: Եւ պէտք է ուղիղ ասել, որ մեր կրթական համակարգը չի ապահովում մեր երկրի զարգացումը, առաւել եւս չի ապահովում մեր երկրի, մեր ժողովրդի, մեր ազգի ձգտումները, որոնք այսօր արդէն ձեւակերպուած են որպէս կառավարութեան ծրագիր, որոնք ձեւակերպուած են որպէս ռազմավարութիւն եւ որոնց մասին մենք բազմիցս խօսել ենք:

Հետեւաբար, ուզում եմ եւս մէկ անգամ արձանագրել, որ կառավարութիւնն այս հարցում գնալու է վճռական, սկզբունքային եւ հետեւողական փոփոխութիւնների, եւ այստեղ, ինչպէս մի քանի անգամ ասել եմ, կառավարութեան եւ, ըստ էութեան, Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացիների ոտքերից կախուելը եւ նրանց ճահիճների մէջ քաշելն ու այնտեղ պահելը չի ստացուելու: Ես ուզում եմ, որ սա մենք բոլորս յստակ արձանագրենք», - յայտարարած է վարչապետը:

ՀՀ կրթութեան, գիտութեան,

մշակոյթի եւ սփորթի նախարար Արայիկ Յարութիւնեանը նշած է, որ օրինագիծով կը նախատեսուի բարձրագոյն կրթութեան եւ գիտութեան համակարգերու ընդելուզում, անցում գիտական աստիճանաշարի միաստիճան համակարգին եւ բարձրագոյն կրթութեան եռաստիճան համակարգի լիարժէք ներմուծում, «Առկայ եւ հեռակայ» ուսուցման համակարգի փոխարինում «լրիւ կամ մասնակի բեռնուածութեան» համակարգով, օտար լեզուներով կրթական ծրագրերու կամ առանձին դասընթացներու իրականացում, բուհերու ընդունելութեան կազմակերպման նոր սկզբունքներու եւ մեխանիզմներու ներդրում, բուհերու կառավարման ապաքաղաքականացում:

Կը նախատեսուի նաեւ բարձրագոյն կրթութեան եւ գիտութեան ֆինանսաւորման նոր սկզբունքներու եւ մեխանիզմներու ներդրում, բուհերու եւ գիտական կազմակերպութիւններու ինքնավարութիւն, ակադեմիական ազատութիւններ եւ հաշուետուողականութիւն, բուհերու եւ գիտական կազմակերպութիւններու վարչական աշխատակազմի, ակադեմիական կազմի երիտասարդացման խթանում, հայտն լեզու, հայ գրականութիւն եւ հայտն պատմութիւն դասընթացներու՝ բոլոր մասնագիտութիւններու համար դասաւանդումը բուհերու իրաւասութեան վերապահելը եւ այլն:

Վարչապետը կարեւորած է օրինագիծի համալիր քննարկումը շահագրգիռ բոլոր կողմերու հետ եւ նշած, որ այն պէտք է բովանդակային լուծում տայ կրթութեան եւ գիտութեան ոլորտներուն մէջ առկայ խնդիրներուն:

Խորհրդարանը Հաստատեց Նուազագոյն Աշխատավարձի 20-տոկոսանոց Բարձրացում Նախատեսող Օրինագիծը

2015 թուականի Յուլիսին ի վեր 55 հազար դրամ կազմող նուազագոյն աշխատավարձը 2020 թուականին պիտի դառնայ 68 հազար դրամ:

Ազգային ժողովը միաձայն ընդունեց նուազագոյն ամսական աշխատավարձը աւելի քան 20 տոկոսով բարձրացնող օրինագիծը:

Թէեւ նախագիծի քննարկման փուլին «Լուսաւոր Հայաստանը» ուղադրութիւն հրահրած էր փոքր ու միջին պիզնեսի հետ կապուած խնդիրներուն՝ նշելով, թէ աշխատավարձի բարձրացումը կրնայ բեռ հանդիսանալ անոնց համար եւ դրդել կրճատելու աշխատակիցներու թիւը, սակայն, ըստ խմբակցութեան ներկայացուցիչ Արկաղի Խաչատրեանի, որոշման դրական կողմերն աւելի շատ են, ուստի իրենք կողմ պիտի բռնարկեն:

Արժոյթի Միջազգային Հիմնադրամ. 2019 Թուականը Հայաստանը Պիտի Փակէ Մինչեւ 7 Տոկոս Տնտեսական Աճով

Այս տարի Հայաստանի տնտեսական աճը աւելի բարձր պիտի ըլլայ, քան ծրագրուած է պետական պիւլտճէի մէջ, կամ տարուան սկիզբը կը կանխատեսէին միջազգային ֆինանսական կառույցները:

Արժոյթի միջազգային հիմնադրամի հայաստանեան ներկայացուցիչ Եուլիա Ուստիւկովայի խօսքով, կը սպասուի, որ տարին Հայաստանը պիտի փակէ մինչեւ 7 տոկոս տնտեսական աճով, մինչդեռ այսօր «Ազատութեան» հետ զրոյցի ժամանակ ան յիշեցուցած է, որ դեռ ապրիլին հիմնադրամը կանխատեսած էր 4,6 տոկոս տարեկան տնտեսական աճ:

«Գալիք տարուան տնտեսական աճի համար մեր կանխատեսումը մեծամասամբ նոյնական է Հայաստանի կառավարութեան կանխատեսման հետ: Այս տարուան համար կը կանխատեսենք 6,5-7 տոկոս աճ, 2020 թուականի եւ միջնաժամկէտ հեռանկարի համար աճը կը կանխատեսենք 4,5 տոկոսէն 5 տոկոսի շրջակայքը: Կը կարծեմ՝ նման կանխատեսումը հիմնաւորուած է», - ըսած է ան:

Ուստիւկովայի ներկայացուցած է պատճառը, որ յանգեցուցած է աւելի բարձր տնտեսական աճի. «Այս տարուան հայաստանեան տնտեսական աճն աւելին է, քան մենք կը սպասէինք: Այո, անցած մէկ տարուան մենք վերանայեցանք մեր կանխատեսումները, որովհետեւ սպառումն ու յատկապէս մասնաւոր սպառումը Հայաստանի մէջ շատ աւելի աշխոյժ էր, քան կանխատեսած էինք: Անշուշտ, դրական է, որ տնտեսական աշխոյժութիւնը կ'աճի, սակայն այդքան ալ լաւ չէ, որ նման աճի պատճառը սպառումն է, ոչ թէ ներդրումները, որովհետեւ ներդրումներն են, որ հիմք կը ստեղծեն ապագայ աճի համար:

«Ազատութեան» հարցին՝ ինչո՞վ կը բացատրէ ներդրողներու պակասը, ան պատասխանած է. -

Զաթուլից. Պետք է ճանչցուի Արցախի Ատրպէյճանէն Անկախանալու Իրաւունքը

Ռուսաստանի Առաջին ալիքի թերեւս ամենահեղինակաւոր «Պոզներ» ծրագրի եթերին հեռուստահաղորդավար Վլատիմիր Պոզներն ու անոր հիւրը՝ Պետական դոկտոր ԱՊՀ հարցերով յանձնաժողովի առաջին տեղակալ Կոնստանտին Զաթուլինը, քննարկած են դարաբաղեան հակամարտութիւնը:

Պոզները յիշեցուցած է, որ վերջերս Ղարաբաղ կատարած այցի պատճառով Զաթուլինին կոշտ քննադատած են Ատրպէյճանի մէջ: Ան հարցուցած է, թէ ռուսաստանցի պատգամաւորը ինչպէս կը տեսնէ խնդրի կարգաւորումը:

Կոնստանտին Զաթուլինը պատասխանած է, որ իր վերաբերմունքը Լեռնային Ղարաբաղի խնդրին վաղուց ձեւաւորուած է, ինքը խորապէս համոզուած է, որ այս հակամարտութիւնը հնարաւոր է լուծել:

Ըստ անոր, նոյնիսկ այն պահուէն, երբ Խորհրդային Միութիւնը փլուզուած է, Ատրպէյճանի ճանաչումը նախկին սովետական սահմաններուն մէջ այնքան ալ տեղին չէր, քանի որ արդէն այդ պահուէն՝

ԱՄՅ-ի հայաստանեան ներկայացուցիչ Եուլիա Ուստիւկովայ

«Կը կարծեմ՝ կը համաձայնիք, որ անցած տարի Հայաստանն անցումային փուլի մէջ էր: Այն փուլի մը մէջ էր, երբ իշխանութիւնները դեռ կ'աշխատէին ռազմավարութիւններու, առաջնահերթութիւններու ուղղութեամբ, որոնք ապագային առաջ պիտի մղէն տնտեսութիւնը: Այդ իսկ պատճառով ներդրողներու մօտ սպասողական մօտեցում է: Որոշ ներդրողներ կը վերաիմաստաւորեն իրենց ներդրումները տարածաշրջանային ծիւղէն ներս»:

Ինչ կը վերաբերի հայաստանեան տնտեսութեան վիճակին անցած տարուան թաւշեայ չեղափոխութենէն ետք ինկած ժամանակահատուածին, ապա Եուլիա Ուստիւկովայի նկատած է, որ անցած երկու տարիներուն Հայաստանի մէջ մաքրօտնտեսական իրավիճակը կայուն էր, ՀՆԱ-ն աճած է, գնաճը զսպուած էր, էլեմտական դիմադրողականութիւն ցուցաբերած է, վարկերու աճը նպաստած է տնտեսական աշխոյժութեան, հարկային մուտքերը աճած են:

Պետական դոկտոր ԱՊՀ հարցերով յանձնաժողովի առաջին տեղակալ Կոնստանտին Զաթուլից

1991-ին, երբ տարի հակամարտութիւն կ'ընթանար, եւ Ատրպէյճանը լիովին չէր վերահսկեր Լեռնային Ղարաբաղի ինքնավար Մարզի տարածքը:

«Հետեւաբար, պէտք է ճանչցուի Լեռնային Ղարաբաղի ինքնորոշման եւ Ատրպէյճանէն անկախանալու իրաւունքը», - Պոզներին ըսած է Զաթուլինը:

Massis Weekly

Volume 39, No. 43

Saturday, November 23, 2019

MFA of Armenia: Turkish President's Statements Aim at Justifying the Genocide

YEREVAN — In light of the further advancement of the international recognition of the Armenian Genocide, the President of Turkey recently made controversial statements, which distort the reality.

These statements contain claims aimed at justifying the Genocide by means of insulting the dignity of the victims. On April 24, 2019 the President of Turkey already attempted to justify the Armenian Genocide by qualifying it as "the most reasonable act" and referring to the victims of the Genocide as "Armenian gangs and their supporters". All the more, presently the President of Turkey deprives the victims of the Armenian Genocide of their historic homeland by way of calling them nomads, thus forgetting the history of his ancestors and the indigenous people of the region.

Indeed, the recognition and condemnation of the Armenian Genocide is essential for serving truth and historical justice. However, today it is essential not merely for history and historians but rather for the entire humanity, and particularly the potential victims of the identity-based crimes. It is essential for all those persons and peoples who are accused of being terrorists simply because of their ethnic and religious origin and then subjected to violence and forced deportations by the Republic of Turkey in its neighboring country. It is

essential for overcoming genocidal perceptions and protecting the universality of human rights.

The Armenian Genocide is a reality for the descendants of the Genocide and the international community. This reality has also served as a basis for elaborating the 1948 Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide and the subsequent mechanisms for the prevention of genocides and crimes against humanity.

By justifying and denying the Armenian Genocide, pursuing aggressive policies marked by the use of force against its neighbors, sustaining land blockade of Armenia for more than two decades and providing political and military assistance to Azerbaijan in the context of the Nagorno-Karabakh conflict, Turkey continues to be a security threat to the Armenian people, which survived the genocide.

Turkey should reconsider its current hostile policies against Armenia and the Armenian people, which may become the first step in overcoming the consequences of the Genocide and reducing regional threats.

Sen. Lindsey Graham Blocks Armenian Genocide Resolution After Erdogan Meeting

WASHINGTON, DC -- Sen. Lindsey Graham (R-S.C.) blocked a Senate resolution Wednesday that would have recognized the Armenian Genocide by Ottoman Turks hours after he and President Trump met with Turkish President Recep Tayyip Erdogan.

Graham objected to passing H.Res.296, according to The Hill, saying senators shouldn't "sugarcoat history or try to rewrite it."

Sen. Bob Menendez, D-N.J., asked for consent to pass the resolution, which would have formally recognized the killing of more than a million Armenians between 1915 and 1923.

Menendez noted that he listened to President Trump's press conference Wednesday with Turkish President Recep Tayyip Erdogan. The Turkish president scolded a House-passed resolution recognizing the genocide

and instead promised to "establish a history commission."

"The United States foreign policy must reflect an honest accounting of human rights abuses, crimes against humanity, ethnic cleansing and genocide. We cannot turn our backs on the Armenian victims of genocide," he said, according to the politics website.

Under the Senate's rules, any one senator can ask for consent to pass a bill or resolution, but any one senator can block it.

Graham's objection came hours after he took part in a White House meeting with Trump, Erdogan and a group of GOP senators.

"I just met with President Erdogan and President Trump about the problems we face in Syria by the military incursion by Turkey. I do hope that Turkey and Armenia can come together and deal with this problem," he added on the Senate floor.

Senator Bernie Sanders Meets with Armenian Community Representatives in Los Angeles

EAST LOS ANGELES – Representatives from the Armenian Council of America (ACA) along with the Armenian Assembly of America, Southern California Armenian Democrats (SCAD), and the Armenian National Committee met with Senator Bernie Sanders on November 16 to discuss key issues of importance to the Armenian American community ahead of the 2020 presidential primary.

ACA Board Member Harry Unell gave a brief introduction of the organization and explained the scope of work and mission of ACA. "We have worked on legislation from Genocide recognition to the formal recognition of Artsakh, including advocating for democracy in Turkey and Azerbaijan, as their democracy directly impacts Armenia," said Unell.

"ACA also has a legal aid program which aims to assist citizens and non-citizens who are economically challenged or below the poverty line, including providing resources for undocumented Armenians currently residing in the U.S."

Some of the many topics discussed included recognition of the Armenian Genocide by the U.S. Senate, economic aid to Armenia and recognition for Artsakh (Nagorno Karabakh).

Christine Aghakhanian, ACA Board Member thanked Senator Sanders for his support of U.S. economic aid to Armenia. She reiterated the enormous strides the Armenian government is making towards economic equality and transparency of government in light of the recent Velvet Revolution and urged Sanders along with his colleagues in the Senate to continue their support.

"We hope, if elected, you will be the first U.S. President to visit Armenia," Aghakhanian added.

During the meeting Sanders was gifted an Armenian Genocide Centennial forget-me-not flower pin which he wore during the rally attended by thousands at Woodrow Wilson High School immediately following the meeting.

"Overall we had a very productive meeting with Senator Sanders who is genuinely interested in hearing about the needs and concerns of our community," said ACA Chairman Sevak Khatchadorian. "We look forward to continued dialogue with his office" he added.

The Armenian Council of America is committed to promote the civic and civil rights interests of the Armenian American community, and to champion the causes and concerns of the Armenian-American community within local, state, and federal governments.

Armenian Parliament Raises Minimum Wage

YEREVAN -- Armenia's parliament backed on Tuesday a government proposal to raise the minimum wage in the country by more than 23 percent.

The government announced plans for such an increase in June. A bill drafted by it at the time would raise the minimum monthly wage from 55,000 drams to 68,000 drams (\$143).

The National Assembly passed the bill unanimously.

Arkady Khachatryan, a parliament deputy from the opposition Bright Armenia Party, echoed government assurances that it will somewhat reduce poverty. "A working person must not live below the minimum consumer basket level," he said.

According to government officials, the measure, effective from January 1, will benefit at least 80,000 workers across the country who earned 55,000 drams per month as of this summer. Most of them work for private firms.

The average monthly wage in Armenia currently stands at 178,000 drams (\$375), according official statistics.

The bill approved by the parliament marks the most drastic increase in the national minimum wage to date. It was set at 55,000 drams by the country's former government in 2015.

The current government is also planning a 10 percent rise in pensions which average roughly 41,000 drams per month at present.

Gallup International's 2019 Report: Armenia Named Among World's Safest Countries

Countries/Areas Most Likely to Feel Safe in 2018		Countries/Areas Least Likely to Feel Safe in 2018	
COUNTRY	% YES, FEEL SAFE	COUNTRY	% YES, FEEL SAFE
Singapore	94	Liberia	40
Norway	93	Argentina	39
United Arab Emirates	93	Dominican Republic	37
Slovenia	90	Gabon	35
Turkmenistan	90	Botswana	34
Switzerland	89	Brazil	34
Armenia	89	South Africa	31
Finland	88	Venezuela	26
Tajikistan	88	Afghanistan	13

GALLUP WORLD POLL

YEREVAN -- Armenia is among the world's safest countries on Gallup International's latest Law and Order report.

Based on the outcomes of a survey aiming identify the Countries/ Areas Most Likely to Feel Safe, it has ranked the 7th on the list of the 18 states appearing in the top positions. An estimated 89% of the respondents said they feel absolutely safe in Armenia. The country has thus shared the 6th-7th positions with Switzerland, where approxi-

mately an equivalent percentage of respondents rated the safety standards as high.

The top country on the index is Singapore (94%) followed by Norway (93%), UAE (93%), Slovenia (90%) and Turkmenistan (90%).

With a total score of 85, Armenia thus shares the 11th position with France, Ireland, Sweden, Japan, Saudi Arabia and Myanmar on the general ranking.

The lowest scoring country on this year's report is Afghanistan.

Olympic Champion Artur Aleksanyan Named UNICEF National Ambassador for Armenia

YEREVAN — Armenian Greco-Roman wrestler, Olympic Champion, Artur Aleksanyan has been appointed as UNICEF National Ambassador for Armenia.

Artur Aleksanyan is an Olympic Champion (2016) and bronze medalist (2012), a two-time World Champion (2014, 2015), and a three-time European Champion (2012, 2013, 2014). Nicknamed the “White Bear,” Aleksanyan is one of the most renowned Armenian athletes of the 21st century.

United Nations Goodwill Ambassadors and Messengers of Peace are

distinguished individuals, carefully selected from the fields of art, literature, science, entertainment, sports or other fields of public life, who have agreed to help focus worldwide attention on the work of the United Nations.

Backed by the highest honor bestowed by the Secretary-General on a global citizen, these prominent personalities volunteer their time, talent and passion to raise awareness of United Nations efforts to improve the lives of billions of people everywhere.

Armenia captain Henrikh Mkhitaryan was named UNICEF Goodwill Ambassador in 2016.

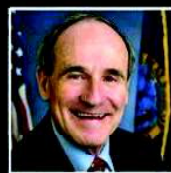
CALL TODAY!!!

Demand a Senate vote on S.Res.150 The Armenian Genocide Resolution

Senate Majority Leader Mitch McConnell (R-KY)

202-224-3135

Foreign Relations Committee Chairman Jim Risch (R-ID)

202-224-4651

Senator Lindsey Graham (R-SC)

202-224-5972

WASHINGTON, D.C. – A large group of Congressmembers called on President Trump to not host the Turkish President Recep Tayib Erdogan in the White House. Ignoring these calls, Trump not only held a meeting in the Oval Office, but also invited a small group of Republican Senators to join the meeting.

At this meeting, the Turkish President was allowed to show a propaganda video to explain his point of view concerning the Turkish invasion of Northern Syria.

This unprecedented opportunity extended to the Turkish President was not convincing to the Senators, except Lindsay Graham of South Carolina, who, after coming out of the meeting, put a hold on the Armenian Genocide resolution sponsored by Senator Bob Menendez and Ted Cruz.

With this move Senator Graham has lost all credibility and the honorable reputation he once had.

We call upon Senator Graham to reverse course and support S. Res.150

We call on all Americans to contact their respective U.S. Senators and urge the passage of S. Res.150.

U.S.-Armenia Enhance Cooperation on Bio-terrorism Investigation

YEREVAN -- From October 31 to November 1, the Defense Threat Reduction Agency (DTRA) offered a five-day course in International Joint Bio-Terrorism Investigation (IJBTI) for Armenian officials.

The course brought together 24 mid-level public health, veterinary, and law enforcement officials from multiple disciplines, including the RA Ministries of Health, Economy, Emergency Situations, and Defense as well as the Police, the Food Safety Inspectorate, the National Security Service, and the State Revenue Committee.

During the course, participants were introduced to managing bioterrorism, both detecting and mitigating bio risks and threats, and investigating and interdicting illicit trafficking of weapons of mass destruction (WMD). They conducted joint exercises built on scenarios and case studies involving biological agents. The

course also introduced various applications of bio-terrorism, such as in the area of agriculture and the food industry, and its relationship to WMD proliferation. IJBTI provided an excellent opportunity to exchange experience and methodologies in managing biothreats across agencies.

By improving Armenia's efforts to prevent, deter, detect, interdict and investigate incidents involving nuclear, biological and chemical weapons and developing professional cadres in the relevant disciplines, this course supports the larger goal of improving WMD investigation capacity and biological surveillance network in Armenia.

Զօրացիկը
Օժանդակելը
Փրկելը

www.syrianarmenianreliefund.org

Syrian Armenian Relief Fund
P. O. Box 1948
Glendale, CA 91209-1948

AGBU School In Pasadena Is No More

BY MARY NAJARIAN

It was just a normal Friday, three weeks ago at 3:20 PM my telephone rang. It was my daughter Maro Yacoubian, “Mom, you won’t believe it. It’s the school mom, Vatche and Tamar, AGBU School is closing by the end of the school year.”

I was in shock. “Are you sure?”
“Mom don’t question. It is true, and I have to go.”

I felt like someone stabbed me through my heart.

The news of AGBU closing the school spread fast. Everyone was asking the same questions: How could the wealthiest, the oldest philanthropic Armenian organization with half a billion dollars in their treasury not support a small school? How could an Armenian community of 150,000 in Pasadena and Glendale not be able to support one Armenian High School?

I have heard people say, “An Armenian education is not necessary.”

Those people are blind. Do the people who say this and have made this dreadful decision to close the school know why people send their children to Armenian Schools? Do they know how difficult it was for their own parents, grandparents to receive an Armenian education?

We went to Armenian schools, not just to learn reading and writing, but we were taught Armenian History, the culture, religion, We learned to love and respect and be proud of our ancestors, and appreciate what they went through so we could live. The poorly furnished Armenian schools of the 20s, 30s, 40s produced the leaders of today’s Armenian community: They are the philanthropists, the historians, the priests, the writers, the teachers. They are the ones who supported and built Armenia, in the 1990s when it needed help. Closing one more school shortens our survival as Armenians in the diaspora.

In Aleppo, where I grew up, there were about 60,000 Armenians. There were seven Armenian schools in Nor-Kugh (village) in the poorer section of Aleppo, and there were that many Armenian schools in Kaghak (city).

I will give you a picture what Armenian schools were like then, and how they survived.

I attended the Oosoomnasirats, an Evangelical School in Nor-Kugh.

Our parents were poor refugees, and we were the first-generation genocide survivors. Some students paid the small tuition, and a great many did not

pay any because their parents could not afford it. But it did not matter- they had a seat in the class. I was given the only seat available in the school which was in the Preparatory class. We were 101 students in a one big room, the ages of the students were 8-14, and I was only 6. Every day new refugees were arriving from Turkey, and finally it came to a point when there was not even standing room in our classroom. Our principal Mr. Levon Levonian got the help of some parents and in one weekend, built a new classroom in the small school yard. The walls and the roof of our new classroom were built with metal sheets called ‘TENEKE’.

Half of our class moved into the new classroom, which was terribly cold in the winter, so every morning two students would pass around a small charcoal grill (manghal) with live charcoal fire and give each student a minute to warm their frozen hands. And when it rained we had to run out and bring in the buckets to collect the rain water that was coming through the holes of TENEKE roof.

Mr. Levonian’s policy was to try to make room for every child that wanted to come to school, whether they could pay tuition or not. He would proudly say, “In my school I am raising our future. They don’t pay me now but by getting an Armenian education, they will be paying to the Armenian generation of tomorrow.”

One reason AGBU School closed its door, was that, they needed 200 students to keep the school going, but had only 150. We all know that many children could not come to AGBU School because they could not afford the tuition. If AGBU had followed Mr. Levonian’s philosophy, and accepted Armenian students that could pay, and also those who could not pay, the school would fill the 200 seats. Perhaps AGBU should have given the community a chance to come forward and raise the money for those who couldn’t afford it.

Eighty years ago, Mr. Levon Levonian had the foresight to educate students, most of them needy like me and my two siblings, who could not afford to pay the tuition. Why couldn’t AGBU with a half billion dollars in assets accept the 50 students and pay their tuition and raise the enrollment to 200 students?

“Thank you, Mr. Levonian, under such destitute, and hardships, you had the foresight to build our future.”

Mr. Levon Levonian was the uncle of Mrs. Joyce Abdulian

Rebutting Erdogan

BY DAVID L. PHILLIPS
Former Chairman, Turkish-Armenian Reconciliation Commission

U.S. President Donald J. Trump and Turkey’s President Recep Tayyip Erdogan met in the White House on November 13, 2019. During their joint press conference, Trump was uncharacteristically silent as Erdogan went on a diatribe concerning Armenian Genocide, condemning the near unanimous Resolution in the US House of Representatives reaffirming the US record on the Genocide. Erdogan also dredged up the debunked proposal for a joint historical commission on Armenian issues.

Erdogan is an established denier of the Armenian Genocide, where 1.5 million Armenian Christians were slaughtered by his predecessors. His ties to ISIS and other enemies of the US should have disqualified him from the White House visit to begin with.

In the press conference, paradoxically, Erdogan both denied the Genocide and invited a “dialogue and debate” about Armenian issues. Dialogue sounds like a positive and worthwhile step. In this instance, however, it is another component of Turkey’s denial campaign. The purpose of dialogue cannot be to explore the truth of the Armenian Genocide. That fact is beyond question.

I chaired the Turkish-Armenian Reconciliation Commission (TARC) from 2001 to 2004. TARC included former foreign ministers and prominent Turks and Armenians from around the world. It worked with the International Center for Transitional Justice to produce a legal opinion in 2003, which concluded that the events in the early Twentieth Century met the definition of Genocide: (i) More than one person died; (ii) Those who died represented a distinct ethnic, cultural or religious group; (iii) There was a pattern to events resulting in their deaths; (iv) The perpetrators knew that Armenians would die and therefore possessed the requisite genocidal intent. The genocide finding was confirmed by the Elie Wiesel Foundation and scores of Nobel laureates.

In 2009, Armenia and Turkey agreed to Protocols which would have normalized relations and established a joint committee to work on all historical and legal issues, aimed at normalizing relations between Armenia and Turkey. Erdogan scuttled those agreements, casting doubt on his sincerity.

The Armenian Genocide was confirmed by sources of unquestioned integrity and credibility, including official dispatches from Ambassador Henry M. Morgenthau and cables from consular offices. Morgenthau reported, “When the Turkish authorities gave the order for these deportations, they were giving a death warrant to the whole race”. Raphael Lemkin, author of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide, described genocide as “what happened to the Arme-

nians.”

Erdogan wants a “constructive dialogue with the United States Congress.” However, Congress has already reacted to Turkey’s denial campaign by overwhelmingly approving House Resolution 296, which affirms the US record of the Genocide. HR 296 passed by a vote of 405 in favor and 11 against.

Dialogue does not mean denial, and there is no reason for another history commission when the results have been confirmed and reconfirmed many times over. Even President Trump has given a dictionary definition of the genocide and used the Armenian term for Genocide in his annual Remembrance Day statements on April 24.

Erdogan said that Turks were “hurt” by the passage of HR 296, while censoring and prosecuting Turks who take steps to come to terms with Turkey’s past. He has found that racism makes good politics. In 2007, the leading Turkish Armenian journalist working for reconciliation in Turkey was assassinated, in an unresolved murder with clear government and mafia connections.

There was nothing new in Erdogan’s recent remarks. Once again, he offered to open up the Ottoman archives and endorsed an academic debate between experts and historians. Proposing to open the archives is a ruse aimed at sewing doubt as to whether 1.5 million Armenians were actually killed. The main perpetrator’s own journal, as well as other documents, have been published, confirming the Turkish campaign to exterminate Armenians and other Christians in the Ottoman Empire.

Instead of giving Erdogan a platform for disinformation, Trump should have spoken forthrightly about the Armenian Genocide. The more Turks hear the mention of the Genocide, the closer they will come to accepting the Truth.

David L. Phillips is Director of the Program on Peace-building and Rights at Columbia University’s Institute for the Study of Human Rights. He was Chairman of TARC from 2001 to 2004. His book, Unsilencing the Past: Track Two Diplomacy and Turkish-Armenian Reconciliation, (2005) is an account of TARC’s work. Phillips is also author of Diplomatic History: The Turkey Armenian Protocols (2012).

AACCWD 13th Biennial Assembly And Sacred Music Convention

VAN NUYS — The Association of Armenian Church Choirs of the Western Diocese of the Armenian Church of North America (AACCWD) held a three-day convention in Van Nuys, California, November 8-10, 2019. The convention was a culminating success on behalf of outgoing Chairman Sevag Derderian whose long-lasting record has been to implement, maintain, and enhance education as a core tenant of the AACCWD.

On Friday, November 8, 2019, the AACCWD Central Council honored Father Shnork Demirjian for his countless years of dedication to the Armenian Apostolic Church and the AACCWD during the convention's opening-night banquet. The event featured remarks by Diocesan Primate Archbishop Hovnan Derderian, as well as outgoing Chairman Sevag Derderian, and 2019 honouree Fr. Shnork Demirjian. The evening's attendance was a testament to the wide-spread support of Sevag Derderian and his culmination of over 15,000 traveled miles in his mission to share and promote the education and love for sacred music across the Western Diocese.

On Saturday, November 9, 2019, parishioners and church choir members from Southern and Central California, Arizona, and Washington participated in the 13th biennial assembly, lectures, workshops, and masterclasses within

the sanctuary of Saint Peter Armenian Apostolic Church. Guest lecturers included: Mr. Sevag Derderian (Director, Armenian Sacred Music Project; Chair MS/HS CalState LA Andriassian Guitar Festival, Competition, & Symposium), Dr. Ronald Sinanian (Resident Organist, St. Peter; Past-Dean, American Guild of Organists), Dr. Christopher Gravis (Professor, California State University Los Angeles).

The assembly meeting chaired by Dn. Allan Jendian incorporated delegates from across the Western Diocese and informed the assembly that Mr. Raffi Mikaelian will be the next Chairman of the AACCWD. Mikaelian will be forming a central council under the guidance of Abp. Derderian within the coming weeks. The 14th biennial assembly and convention will take place in Fresno, California at St. Paul Armenian Apostolic Church. Sevag Derderian was unanimously elected Assembly Chair for the 14th biennial assembly alongside Dn. Allan Jendian and Dn. Dr. Sarkis Mesrobian (Co-Vice Chair), and Ms. Victoria Amran (Secretary).

On Sunday, November 10, 2019, Archpriest Father Shnork Demirjian celebrated the Divine Liturgy with Sevag Derderian conducting over thirty choir members and multiple hymns by Gomidas in honor of his 150th anniversary.

Official Opening of the Zoryan Institute and AUA Center for Oral History

YEREVAN -- On November 13, 2019, the official opening ceremony of the Zoryan Institute and AUA Center for Oral History took place at the AGBU Papazian Library of the American University of Armenia (AUA). The Zoryan Institute has equipped the Center with copies of its earliest, largest,

and most significant Armenian Genocide Oral History Archive.

"Housing the copies of the Zoryan Institute's renowned Armenian Genocide Oral History Archive at the AGBU Papazian Library at AUA is a great honor for us. I am proud to say that AUA students will be involved in tran-

Turkish Translation of House Resolution on Armenian Genocide Added to ANI Website

WASHINGTON, D.C. — Since its launch two years ago, the Armenian National Institute (ANI) Turkish language website has been continuously expanded with major additions made throughout the course of 2019, now augmented by the Armenian Genocide resolution adopted by the United States House of Representatives on October 29.

Over 60 international resolutions and laws from around the world can presently be read in the Turkish language providing wide proof of the extent of global awareness of the Armenian Genocide, as well as the decisions of all of the countries represented which recognize the genocide — at least 29 at this juncture.

In the face of the continuing denial of the Armenian Genocide by Turkish state authorities, once again demonstrated by President of Turkey Recep Tayyip Erdogan during his latest visit to Washington, where, from a White House podium, he referred to the 1915 Armenian Genocide as “an incident that took place 104 years ago,” the ANI Turkish website strives to educate the Turkish-reading public about the facts, history, and recognition of the Armenian Genocide.

The ANI Turkish website has been expanded with new sections featuring records reflecting the position of Heads of States, Parliaments, and Presidential Statements. These are official remarks issued by individuals separate from the legislative history of recognition documented in the section titled Resolutions, Laws, and Declarations emanating from parliamentary bodies.

Public Petitions, International Organizations, and Statements on Record relating to the Armenian Genocide now constitute new sections of

scribing and translating the Armenian video interviews making the resources available to the English-speaking community,” noted AUA President Dr. Karin Markides in her welcoming remarks.

Over the past decades, the digitized collection has served as a resource of utmost significance to scholars, researchers, students, and filmmakers. Through the Zoryan Institute and AUA Center for Oral History, scientists and students in Armenia will now have the unique opportunity to access about 800 video recordings of interviews with Genocide survivors. Besides researching the materials, AUA students have volunteered to transcribe the recordings in the collection which will then be translated into English, increasing their usefulness.

“The impact of this project is far

the ANI Turkish website, reflecting the range of official documents that ANI collects and posts.

Additional entries from the Encyclopedia of Genocide are now accessible in Turkish, as well as historic news reports from the time of the Armenian Genocide documenting the extent of coverage in American print media.

The ANI Turkish website also includes historic photographs, maps tracing out the Armenian Genocide, a Frequently Asked Questions page, and other informative sections.

Turkish audiences have been continually consulting the site since its launch. This sustained public interest indicates that the site is providing a service otherwise unavailable in Turkey or elsewhere. The ANI Turkish website closely parallels the main ANI site which contains a wealth of information and documentation, as well as several popular digital exhibits.

The latest dismissive comment of the Turkish president follows a pattern of similar offensive remarks reflective of the constraints imposed on civil society in Turkey. For the past three years, Turkish authorities have stepped up the repression of free speech in the country and further escalated genocide denial in the face of growing international acknowledgement. Prosecutions under Article 301 of the Turkish Penal Code have also increased as more journalists, authors, and human rights activists calling for open discussion of Armenian issues are incarcerated.

The direction of Turkish policy remains in full contradiction of its calls for dialogue making it all the more evident that the resources that ANI and similar organizations have created remain central to educating the Turkish-speaking public.

reaching, and this next step in partnership with AUA will allow the world's largest Armenian Genocide oral history collection, and the stories of over 800 genocide survivors, to be known to a greater, broader, audience of scholars and researchers,” noted President of the Zoryan Institute Greg Sarkissian.

During the opening ceremony, the Zoryan Institute presented the animated movie trailer Aurora Sunrise. Prepared in partnership with the largest documentary film studio in Yerevan, Bars Media, the film tells the story of Aurora Mardiganian's survival using her personal testimony from the Institute's Oral History Project of the 1980s. Through this animated film, Mardiganian's 104-year-old story will be accessible to future generations perpetually.

Միջազգային Գիտաժողով՝ «Հայերի Փրկութեան Գործը Մերձաւոր Արեւելքում 1915-1923 թթ.»

Գիտաժողովի մասնակիցները կ'այցելեն Յեղասպանութեան զոհերի յուշահամալիր եւ ծաղիկներ կը դնեն անմար կրակի մօտ

Նոյեմբերի 8-9-ը «Հայոց ցեղասպանութեան թանգարան-ինստիտուտ» (ՀՅԹԻ) հիմնադրամբ՝ Ամերիկայի Հայ Աւետարանչական ընկերակցութեան (ԱՀԱԸ) հովանաւորութեամբ, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի աջակցութեամբ կազմակերպել էր «Հայերի փրկութեան գործը Մերձաւոր Արեւելքում 1915-1923 թթ.» խորագրով միջազգային երկօրեայ գիտաժողով:

Գիտաժողովի բացումը տեղի ունեցաւ ՀՅԹԻ գիտաժողովների սրահում: Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի ներկայացուցիչ, թանգարանների եւ արխիւի տնօրէն Հայր Ասողիկ Կարապետեանը նախ գիտաժողովին փոխանցեց Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Գարեգին Երկրորդի ողջունի ու բարեմաղթանքի խօսքը, ապա կարեւորեց նմանօրինակ համաժողովների գումարումը՝ ասելով. «Միշտ պէտք է արծարծուի այն հարցը, որ ինչպէս մեր այսօրուայ կեանքում, այնպէս էլ

ցեղասպանութեան հետեւանքով տեղահանուած հայութեան բեկորները ճակատագրերը, լուսաբանել հայկական եւ միջազգային այն կազ-

ՀՅԹԻ գիտնական քարտուղար Նարինէ Մարգարեան

մակերպութիւնների, անհատների գործունէութիւնը, որոնք զբաղուել են հայ գաղթականների, մասնավորապէս, երեխաների ու կանանց փրկութեան հարցերով: «Ինչու՞ 2019-ին, - բացատրեց պահ Մարութեանը, - որովհետեւ ուղիղ 100 տարի առաջ սկսուեց «Մէկ հայ, մէկ ոսկի» շարժումը, երբ բազմահազար որբեր գտնվում էին գերութեան մէջ, մուսուլմանացման եզրին, հայ մտաւորականութիւնը գիտակցում էր, որ իր ապագան մեծապէս կախուած է այդ որբերից, որ պէտք է անել ամէն ինչ, որպէսզի այդ երեխաները փրկուեն ու դառնան վաղուայ Հայաստանի քաղաքացիներ»:

ԱՀԱԸ գործադիր տնօրէն Զաւէն Խաննեանը գիտաժողովի մասնակիցներին ողջունեց տեսաուղերգով, որում նա մասնաւորապէս ասում էր. «Պատմութեան հեզնանքն է, որ կ'ապրինք: Մինչ այսօր՝ այստեղ, այ՛ս նիւթով գիտաժողովի բացումը կը կատարուի, անդին՝ Սուրիական անդաստաններուն մէջ, նոյն անողոք դահիճին նոր ոճիրներուն ականատեսն ենք եօթ երկար տարիներէ ի վեր եւ որուն գոհերն մեզ այսօր հետաքրքրողը, նոյն ինքն՝ Եղեռնէն փրկուած միացորդացի շառաւիղն է: Ոճրագործը եւ ոճիրը դադար չունին, ուստի անհրաժեշտ է արթուն ըլլալով ակնկալել չարը: Հետեւաբար, ազգովին պէտք է պատրաստ ըլլանք փրկութեան գործին»:

Գիտաժողովի մասնակիցներին ողջունեցին եւ բարեմաղթեցին նաեւ ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի խորհրդական Սամուէլ Կարաբեկեանը, ՀՅԹԻ հիմնադրամի հոգաբարձուների

խորհրդի նախագահ Ռեյմոն Յարութիւն Գէորգեանը:

Գիտաժողովի առաջին օրուայ յայտագրում էր նաեւ ցեղասպանութեան թանգարան-ինստիտուտի ցուցասրահում «Հայերի փրկութեան գործը Մերձաւոր Արեւելքում 1915-1923 թուականներին. ազգային միասնութիւնից դէպի վերածնունդ» խորագրով ցուցադրութեան բացումը, որի շրջանակներում եւս ներկայացուած էր բացառապէս հայկական կողմի կատարած ներդրումը ցեղասպանութիւնը վերապրողների փրկութեան գործում: Բացման ժամանակ թանգարան-ինստիտուտի գիտնական քարտուղար Նարինէ Մարգարեանը առանձնաշատուկ համարեց այս ցուցադրութիւնը եւ հայերի փրկութեան համար կազմակերպուած տարբեր որբախնամ ձեռնարկումների գործունէութեան յաջողութիւնը պայմանավորեց նրանց ազգային, գաղափարական համախմբուածութեամբ: «Այս գործում եղան առաքելներ, մարդիկ, որոնք յստակ գիտակցում էին պահի լրջութիւնը եւ անշեղօրէն կատարեցին իրենց գործը: Մի մասը հանգանակութիւնների ու նուիրատուութիւնների ձեւով, մի մասը անապատից հայերին հաւաքելով, միւս մասն էլ որբանոցներում նրանց մասին հոգ տանելով», - ասաց նա եւ ներկաներին հրաւիրեց ծանօթանալու հենց այդ մարդկանց ու կազմակերպութիւնների մասին պատմող նիւթերին:

Առանձին խորագրերով ներկայացուած էին հայկական հոգեւոր կառույցների եւ հայկական կազմակերպութիւնների՝ ՀԲԸՄ, Հայ ազգային Միութեան, Եգիպտոսի հայ որբախնամի, Միջագետքի հայկական կազմակերպութիւնների,

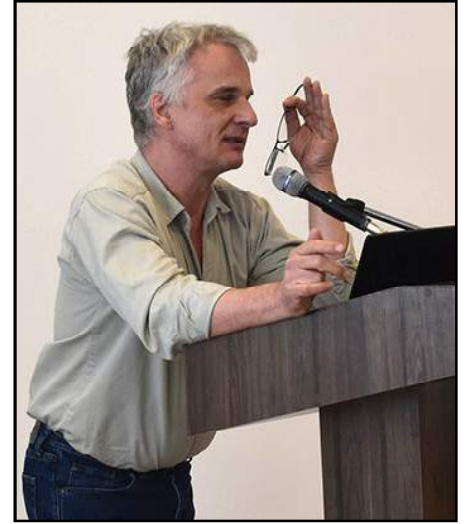

Պատմագիտութեան դոկտոր, Վահրամ Շենմասեան

Հայկական կարմիր խաչի, Հայ Աւետարանական եւ Հայ Կաթողիկէ նուիրեալների գործունէութիւնը, ինչպէս նաեւ Հայաստանի Հանրապետութեան, ապա՝ ՀՍՄՀ կառավարութիւնների իրականացրած որբախնամ ձեռնարկումները: Ցուցադրուած էին եզակի արխիւային նիւթեր՝ փաստաթղթեր, լուսանկարներ, ցուցանմուշներ՝ հիմնականում Հայոց ցեղասպանութեան թանգարան-ինստիտուտի, ինչպէս նաեւ Հայաստանի ազգային արխիւի, Երեւանի պատմութեան թանգարանի եւ ՀՅԹԻ-ի աշխատակից Միհրան Մինասեանի հաւաքածուները: Ներկաների համար անչափ հետաքրքիր էին որբանոցային յուշերը, մինչ այս շրջանառութեան մէջ չըրուած լուսանկարները, գաղթի ճանապարհի եւ որբանոցային

իրերը, որբերի ձեռքով ստեղծուած ասեղնագործութիւնները:

Գալիֆոռնիայի համալսարանի ժամանակակից եւ դասական լեզուների ու գրականութեան բաժանմունքի հայագիտութեան ծրագրի տնօրէն, Նորթրիջ, պատմագիտութեան դոկտոր, պրոֆեսոր Վահրամ Շենմասեանի զեկուցման թեման վերապատուելի Ահարոն Շիրազեանի հանապատ գոր-

Յեղասպանագետ Դիւմար Կայգեր

ծունէութիւնն էր, որ նա ծաւալել էր Միրիայում՝ ցեղասպանութեան տարիներին բռնի առեւանգուած հայ կանանց ու մանուկների փրկութեան համար: Վերապատուելի Շիրազեանը 1922 թուականից Բրիտանիայի Հայոց բարեկամների ընկերակցութեանը յանձնուած Կարէն Եփէ պապատարանի վերակացուն էր եւ շարունակեց այդ հաստատութեան աշխատանքը: Մինչեւ 1933 թուականը ինքն ու իր կինը ըստ ամենայնի օգնում էին կոտորածներից փրկուած կանանց ու աղջիկներին: Ժամանակի ու հանգամանքների թելադրանքով՝ նրանք երեխաներին նոր անուններ էին տալիս, նրանց համար դպրոց բացեցին, որտեղ երեխաները լեզուներ էին սովորում, կրոնական դասընթացներ ստանում, հայանում: Վերապատուելին ու իր կինը մեծ պատասխանատուութեամբ էին մոտենում նաեւ այդ աղջիկներին ամուսնացնելու հարցին. մանրագնին ընտրում էին փեսացուներին՝ վստահ լինելու, որ այդ դժբախտացած աղջիկները յետագայում լաւ ընտանիքներ են կազմելու եւ լաւ հայ զաւակներ են ունենալու:

ՀՅԹԻ-ի գիտ քարտուղար, պատմական գիտութիւնների թեկնածու Նարինէ Մարգարեանի զեկուցման թեման էր «Հայկալի հայկական որբանոցը 1915-1924 թթ.»:

Բանախօսը ներկայացրեց 1915 թ. Յուլիսին գործունէութիւն ծաւալած հայկական որբանոցի պատմութիւնը, որբերի փրկութեան հարցում կառուցի ունեցած դերը, ներկայացրեց որբանոցի կրթական, առողջապահական, ֆինանսական, արհեստագործական ոլորտի մանրամասները, խնամատար մարմինների ծաւալած գործունէութիւնը, ինչպէս նաեւ որբանոցի առջեւ ծառայած խնդիրներն ու դրանց լուծումները: Ն. Մարգարեանը անդրադարձաւ նաեւ խնդրո առարկա ժամանակահատուածում տարակաշրջանային քաղաքական իրադարձութիւններին, որոնք իրենց անմիջական ազդեցութիւնն են ունեցել որբանոցային կեանքի վրայ:

ՀՅԹԻ հիմնադրամի տնօրէն Յարութիւն Մարութեան

բոլոր ժամանակներում հայի համար առաջնորդող է եղել մարդասիրութիւնն ու ինքնագոհողութիւնը՝ որպէս ազգային լինելիութեան կարեւոր գրաւական: Հակառակ այն բանին, որ մեր ժողովուրդը դաժանօրէն կոտորուել է իր բնօրրանում, նա իրեն յատուկ վեր յանձնելու գործութեամբ կարողանում է իր ստեղծագործ ու շինարար ընթացքը շարունակել եւ դրանում մեծ է նուիրեալների դերը»:

ՀՅԹԻ հիմնադրամի տնօրէն Յարութիւն Մարութեանն իր խօսքում մասնաւորապէս նշեց, որ այս գիտաժողովն անցկացնելու գաղափարը ծնուել է թանգարան-ինստիտուտի եւ ԱՀԱԸ երկկողմ համագործակցութեան շնորհիւ եւ նպատակն է ներկայացնել Հայոց

ARMENIA FUND'S 22nd INTERNATIONAL THANKSGIVING DAY

TELETHON 2019

NOVEMBER 28

To my beloved Armenia
#TelethonArmenia2019

10AM TO 8PM PST FIRST 4 HOURS LIVE FROM YEREVAN, ARMENIA!

CENTRAL CALIFORNIA

KGMC-DT Ch. 43.1
Comcast Ch. 10 | Dish Network Ch. 43
AT&T U-Verse Ch. 43
DirecTV Ch. 43

SOUTHERN CALIFORNIA

KVMD Ch 31.1 | DirecTV Ch. 31
Dish Ch. 31 | AT&T U-Verse Ch. 31
Spectrum/Charter Ch. 21, 23, 32, 721
Cox Ch. 63 | Verizon FiOS Ch. 23

SAN FRANCISCO & BAY AREA

KTSF OTA Ch. 26.1 | DirecTV Ch. 26
Dish Network Ch. 26
Comcast Ch. 8
AT&T U-verse Ch. 8

10 HOUR LIVE WEBCAST AT WWW.ARMENIAFUND.ORG

[Facebook.com/ArmeniaFund](https://www.facebook.com/ArmeniaFund)

[Twitter.com/ArmeniaFund](https://twitter.com/ArmeniaFund)

[instagram.com/ArmeniaFund](https://www.instagram.com/ArmeniaFund)

[YouTube.com/ArmeniaFundUS](https://www.youtube.com/ArmeniaFundUS)

VISIT & DONATE: www.ArmeniaFund.org or Call: 1-800-888-8897

«Չկան Կատ ու Չար Մարդիկ, Կան Դժբախտ Մարդիկ...». Հոգեբանութեան 7 Կանոններ

1) Հայելիի կանոնը: Ձիա շրջապատող մարդիկ իմ հայելիներն են: Անոնք կ'արտացոլեն սեփական անձիս առանձնատկույթի ինքնները, որոնք յաճախ իմ կողմէ չեն ալ գիտակցուիր:

Օրինակ, եթէ ոեւէ մէկը կոպտէ գիս, կը նշանակէ, ես այդպէս կ'ուզեմ, ես կ'արտօնեմ իրեն այդպէս վարուիլ: Եթէ ոեւէ մէկը կրկին ու կրկին խաբէ գիս, կը նշանակէ՝ ես բոլորին հաւատարու հակում ունիմ: Այնպէս որ, պէտք է ներդաշնակ ուեւէ մէկէն:

2) Ընտրութեան կանոնը: Ես կը գիտակցիմ, որ կեանքիս մէջ տեղի ունեցող ամէն բան սեփական ընտրութեան արդիւնքն է: Եւ եթէ ես այսօր ձանձրալի մարդու հետ կը շփուիմ, արդեօք կը նշանակէ, որ ես ալ այդպիսի ձանձրալի ու անհետաքրքրական մարդ եմ:

Ձկան վատ ու չար մարդիկ, կան դժբախտ մարդիկ: Եթէ ես կը փորփրեմ անոնց խնդիրները, կը նշանակէ, որ ատիկա ինծի հաճոյք կու տայ: Այնպէս որ, ոեւէ մէկէն ոչինչ կայ պահանջելու:

Ես եմ պատճառը այն ամէնուն, որ ինծի հետ տեղի կ'ունենայ: Մեր սեփական ճակատագրի հեղինակներն ու արարողները մենք ենք:

3) Մեղաւորութեան կանոնը: Ես կը համաձայնիմ, որ կրնամ սխալիլ: Իմ կարծիքն ու գործողութիւնները ուրիշ մարդիկ միշտ չէ որ պէտք է ճիշդ համարեն: Իրական աշխարհը միայն սեւ ու սպիտակ չէ, կան նաեւ բաց մոխրագոյնն ու մութ ձերմակը: Ես կատարելութիւն չեմ, ես պարզապէս լաւ մարդ եմ ու սխալելու իրաւունք ունիմ: Գլխաւորը այդ սխալը ընդունիլ կարենանք է ու զայն ժամանակին ուղղելը:

4) Համապատասխանութեան օրէնքը: Ես ունիմ այն ու ճիշդ այնքան, ինչին կը համապատասխանեմ, ինչին արժանի եմ, ոչ աւելի, ոչ պակաս, ինչին ալ որ ատիկա վերաբերի՝ մարդոց հետ յարաբերութիւններուն, աշխատանքին թէ փողին: Եթէ ես չեմ կրնար մարդուն ի սրտէ, ամբողջովին սիրել, ծիծաղելի է պահանջել, որ այդ մարդը այդ կերպ գիս սիրէ: Այնպէս որ, իմ բոլոր պահանջները անիմաստ են: Եւ երբ ես կ'որոշեմ փոխուիլ, կը փոխուիմ նաեւ գիս շրջապատող մարդիկ, ի հարկէ, դէպի լաւը:

5) Կախումաշունչութեան օրէնքը: Ինծի ուեւէ մէկը պարտք չէ: Բայց ես կրնամ անշահախնդիր կերպով օգնել բոլոր անոնց, որոնց կրնամ, ու ատիկա ինծի հաճոյք կը պատճառէ: Ուժեղ ըլլալու համար պէտք է հաւատալ, որ ես ամէն ինչ կրնամ: Իսկ ես կը հաւատամ: Բայց պէտք է կարենալ նաեւ մերժել երբեմն:

6) Ներկայութեան կանոնը: Ես կ'ապրիմ այստեղ եւ հիմա: Անցեալը չկայ, քանի որ իւրաքանչիւր յաջորդ վայրկեանին վրայ կը հասնի ներկան: Ապագան չկայ, քանի որ անիկա դեռ չկայ: Անցեալին կապուածութիւնը կը յանգեցնէ ընկճախտի, ապագայով մտահոգուիլը տապալակ կը ծնի: Քանի դեռ ես կ'ապրիմ ներկայով, ես իսկական եմ: Իսկ ատիկա ուրախանալու առիթ է արդէն իսկ:

7) Լաւատեսութեան կանոնը: Մինչդեռ մենք կը բողոքենք կեանքէն, անիկա կ'անցնի մեր կողքէն: Աչքերը կը տեսնեն, ոտքերը կը քայլեն, ականջները կը լսեն, սիրտը կ'աշխատի, հոգին կ'ուրախանայ: Քանի դեռ ես կը շարժիմ, քանի դեռ քամին կը շոյժ դէմքս, ես կ'ապրիմ: Երբ ես հեռատեսիլ կը դիտեմ բազմոցին պառկած կամ համացանցով կը շփուիմ ընկերներու հետ, ես ոչ թէ այս աշխարհի մէջ եմ, այլ՝ ուրիշ:

«Այնթապ 1915» Հատորին Ծանօթացման Երեկոն

Շարունակուած էր 8-էն

ասպարէզի նպատակի առանձնատկութիւնները: Յեղասպանութեան մարդկային հարթութիւնը կարեւորելը հնարաւորութիւն կու տայ ստուգել՝ անոնց դրդապատճառներն ու արարքները, որոնք, ի վերջոյ, պատասխանատուութիւն կը կրեն կեանքի աղիտալի կորուստին համար: Գուրթ կը կեդրոնանայ Ալի ձէնանիի (1872-1934) կեանքի պատմութեան վրայ. անոր նախապատմութիւնը եւ ներգրաւուածութիւնը 1915-ին հայոց տեղահանութեան ու ցեղասպանութեան նկատմամբ, ինչպէս նաեւ անոր ասպարէզը յետխորհրդային թուրքիոյ մէջ:

Քաղաքը գրաւուած էր Բրիտանացիները կողմէ, որոնց առաջին գործը եղաւ ձերբակալել ինչքերն ու կալուածները թալանուծի ծրագրողները, եւ գտնել հայ այրիներն ու երեխաները որոնք պատանդ առնուած էին իսլամական տուներու մէջ: Անոնք սկսան ձերբակալել սոյն յանցագործները զրկելով զանոնք Եգիպտոս գինուորական փորձերու համար: Սակայն տրուած ըլլալով որ Եգիպտոսի մէջ չկար գինուորական փորձեր, անոնք զրկուեցան Մալթա, սակայն Եասին Պէյը կրցաւ փախչիլ, ծպտուած ըլլալով հովիւի ցնցոտիներու մէջ, իսկ միւս երկուքը՝ Ալի ձէնանի եւ Ահմէտ Ֆաիկ Պէյը զրկուեցան Մալթա»:
1918-1919ի միջեւ, Ֆրանսա-

Դոկտ. Գուրթ Յեղասպանութեան ընթացքին կատարուած ցաւալի պատմութիւններու իրականութեան մանրամասն օրինակներով խօսեցաւ ներկաներուն:

Տեղի ունեցաւ հարց պատասխանի պահ գոր վարեց Միութեան Հոգաբարձութեան ատենապետ՝ Իրաւաբան Էսովին Մինասեանը: Հարցազրոյցը կեդրոնացաւ մեծամասնութեամբ Այնթապի եւ այլ քաղաքներու մէջ տեղի ունեցած իրադարձութիւններուն մասին, որոնք ոչ միայն յանցագործներու կողմէ կատարուած էին, այլ նաեւ պարզ անհատներու կողմէ:

Հարց տրուեցաւ եթէ ջարդէն ետք իրենց կալուածներուն վերադարձողներ եղան եւ եթէ երբեք կրցան վերստին ունենալ զանոնք: Դոկտ. Գուրթ պատասխանեց թէ. «այդ Դեկտեմբեր ամսու 1918ին վերապրող մօտ 12,000 վերադարձողներ եղան, Փորթ Սալիտէն եւ Սուրիոյ տարբեր քաղաքներէն, երբ

կան գրաւման ընթացքին կարգ մը հայեր կրցան իրենց ունեցուածքները վերստանալ: Հարց տրուեցաւ յանցագործներուն սերունդներու դիրքորոշումներուն մասին հանդէպ պատմաբանին: Ան պատասխանեց թէ անոնք (Ալի ձէնանիի) թողնելը գերազանցօրէն դրական էին ամբողջովին անկեղծ դիրք բռնելով իրենց նախահայրերուն արարքներուն հանդէպ: Ըլլալով մտաւորական անձիք անոնք ընդունեցին իրենց նախահայրերուն հանդէպ կատարուած ամբաստանութիւնները: Սակայն Եասին Պէյը թողը չընդունեց սոյն ամբաստանութիւնները հակառակ դոկտ. Գուրթի փոխանցած փաստաւորումներուն եւ մնաց պաշտպանողական իր մեծօր արարքներուն հանդէպ:

Պատմաբանը մնացեալ բոլոր հարցումներուն տուաւ զոհացուցիչ պատասխաններ: Կայացաւ չիշատակի պատկերի պահ նաեւ պատշաճ հիւրասիրութիւն:

Ջօրացուցիչներու Օգտագործման Հետեւանքները

Կարգ մը մարդիկներ իրենց մարդու մի ծրագրին մէջ կ'ընդգրկեն զօրացուցիչ ղեղահատերու, նաեւ զօրացուցիչ խմիչքներու օգտագործումը: Այս ղեղահատերը կը բաղկանան սպիտակուցներէ (protein), որոնք մարմնի ճարպը կը վերածեն մկանի:

Դժբախտաբար այս ղեղահատերը, անկանոն ձեւով օգտագործուելու պարագային, ունին վնասներ: Անոնք կրնան վնասել սիրտանօթային համակարգին եւ ստեղծել հոգեկան անկումի վիճակ:

Այս ղեղահատերը կը յանձնա-

Բարուի առնել բժիշկի հսկողութեամբ, անխորժ բարդութիւններէ խուսափելու համար:

MARONIAN
INSURANCE SERVICES

Since 1975, we have proudly served your health and life insurance needs.

HEALTH INSURANCE & MEDICARE (age 65 and over)

Open Enrollment 2020
Starting Oct. 15, 2019

ԱՌՈՂՋԱՊԱՆՄԱՍՄԱՆ ԱՊԱՆՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
եւ MEDICARE (65 Տարեկան եւ Վեր)
15 Օգոստոս 2019-ին սկսեալ

Մենք ձեզի կ'օգնենք. Խորհրդակցեցէք մեր գործակալներէն մէկուն հետ այսօր՝

We will help you!
Consult with one of our Agents today!

(818) 500 9585

805 E. Broadway, Glendale, CA 91205
sbmaronian@gmail.com
CA INSURANCE LICENSE # 0C99815

MaronianInsurance.com

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

Եւրո-2020.
Եզրափակիչ Փուլի 24 Մասնակիցներից
16ը Յայտնի են

Ֆուտպոլի Եւրոպայի առաջնութեան ընտրական մրցաշարի աւարտից մէկ տուր առաջ Յայտնի են եզրափակիչ փուլի 24 մասնակիցներից 16-ը:

Իտալիա, Սպանիա, Անգլիա, Ռուսաստան, Ուկրաինա, Բելգիա, Ֆրանսա, Լեհաստան, Թուրքիա, Չեխիա, Շուեդիա, Ֆինլանդիա, Աւստրիա, Գերմանիա, Հոլանտա եւ Խորուածիա:

Եզրափակիչ մրցաշարի խմբային փուլի վիճակահանութիւնը տեղի կ'ունենայ Նոյեմբերի 30-ին Բուխարեստում:

Հայաստանի Հաւաքականը Պարտուեց

Հայաստանի ազգային հաւաքականը Եւրոպայի 2020 թուականի առաջնութեան ընտրական փուլի Ե խմբի նախափերջին տուրում մրցեց Յունաստանի հետ:

Սա Աբրահամ Խաչմանեանի գլխավորութեամբ ազգային ընտրանու առաջին հանդիպումն էր:

Լարուած պայքարում անցած խաղն աւարտվեց Յունաստանի հաւաքականի յաղթանակով՝ 1:0 հաշուով: Միակ կողմ հանդիպման 35-րդ րոպէին հեղինակեց Լիմնիոսը:

Խաչմանեանի թիմը խաղի ընթացքում այնքան էլ շատ պահեր չունէր հաշուվի հաւասարակշռութիւնը վերականգնելու համար: Առավել յիշարժան են Տիգրան Բարսեղեանի եւ Արտակ Եղիզարեանի հեռահար հարուածները:

Արժենտինան Ընկերական Խաղում Յաղթեց Պրագիլիային

Սաուդեան Արաբիայում Նոյեմբերի 15-ին Արժենտինայի ազգային հաւաքականն ընկերական հանդիպում անցկացրեց Պրագիլիայի հաւաքականի հետ:

Որակազրկման պատճառով ազգային հաւաքականից 3 ամսով բացակայած Լիոնել Մեսսին Արժենտինայի հաւաքական վերադարձը նշանաւորեց կողով եւ յաղթանակ պարգեւեց իր թիմին:

Խաղի միակ կողմ «Բարսելոնայի» առաջատարը խփեց հանդիպման 13-րդ րոպէին:

Իբրահիմովիչը Նոր Ակումբում Ակնկալում է Ամսական 1 Միլիոն Եւրո Աշխատավարձ

Ամերիկեան «Լոս Անճելես Գելաքսից» հեռացող շուէտ յարձակուող Զլատան Իբրահիմովիչը չի պատրաստուում աւարտել կարիերան եւ յաջորդ ակումբում ակնկալում է ամսական 1 միլիոն եւրո աշխատավարձ, հաղորդում է իտալական La Repubblica-ն:

Պեկին-2022. ՄՕԿ-ը Բարձր է Գնահատել Չինացիների Պատրաստուածութիւնը

Միջազգային օլիմպիական կոմիտէի (ՄՕԿ) փոխնախագահ Խուան Անտոնիո Սամարանչը Պեկին կատարած այցի ընթացքում բարձր է գնահատել Չինաստանի մարզական ենթակառուցուածքների պատրաստուածութիւնը 2022թ. ձմեռային Օլիմպիական խաղերին: Այս մասին տեղեկացնում է ՀԱՕԿ-ը:

Յօրուայ ընթացքում ՄՕԿ-ի ներկայացուցիչներն այցելել են տարբեր մարզօժաններ ու հանդիպումներ ունեցել Պեկին-2022-ի կազմկոմիտէի եւ Միջազգային պարաօլիմպիկ կոմիտէի աշխատակիցների հետ:

«Մեզ չի զարմացնում Չինաստանի բարձր պատրաստուածութիւնը Խաղերին: Մենք տպաւորուած ենք նախորդ այցից յետոյ կատարուած աշխատանքների ծաւալից», - ասել է Խուան Անտոնիո Սամարանչը:

Պեկին-2022-ի կազմկոմիտէի ներկայացուցիչները խօսքով, Դեկտեմբերին Պեկինից առաջին արագընթաց գնացքները կողղեւորուեն դէպի մօտ 90 կմ հեռաւորութեան վրայ գտնուող լեռնադահուկային կեդրոններ:

Յիշեցնենք, որ Պեկին-2022 ձմեռային Օլիմպիական խաղերը Չինաստանում կանցկացուեն 2022թ. Փետրուարի 4-20-ը:

Հենրիխ Մխիթարեանը՝ Ունայ Էմերիի Մասին

Հայաստանի ֆուտպոլի ազգային թիմի եւ «Ռոմա»-ի կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանն անդրադարձել է «Արսենալ»-ի մարզիչ Ունայ Էմերիի հետ իր աշխատանքին:

«Էմերին առաւել շատ ուշադրութիւն դարձնում էր տակտիկային, այդ պատճառով իմ դերը փոփոխուեց ակումբում: Ես խաղը սկսում էի վինգերի դերում, ով պէտք է խաղ կառուցեր կիսապաշտպանների հետ: Այդ պատճառով ես կոլեր չէի խփում եւ չէի կատարում կոլային փոխանցումներ: Ինձ դուր է գալիս, երբ ազատ եմ գործում եւ ազատ տեղաշարժուելու հնարաւորութիւն եմ ստանում», - Մխիթարեանի խօսքերը փոխանցում է FourFourTwo-ն:

Մխիթարեանն այժմ հանդէս է գալիս իտալական «Ռոմա»-ի կազմում, ուր տեղափոխուել է մէկ տարուայ վարձավճարով:

Թիերի Անրին՝ «Մոնրեալ Իմպակտի» Գլխաւոր Մարզիչ

Լոնտոնի «Արսենալի» եւ Ֆրանսայի ազգային հաւաքականի նախկին յարձակուող Թիերի Անրին աշխատանքի է անցել ՄԼՄ-ի կանոնաւոր առաջնութիւնը ներկայացնող «Մոնրեալ Իմպակտում»:

«Ես ծանօթ եմ այս առաջնութեանը եւ մեծ սիրով եմ ընդունել «Մոնրեալ Իմպակտը» գլխաւորելու առաջարկը:

Միշտ հետեւել եմ «Մոնրեալի» հանդիպումներին եւ անհամբերութեամբ սպասում եմ ակումբում իմ աշխատանքի մեկնարկին», - Անրիի խօսքը մէջբերում է գանատական ակումբի մամուլի ծառայութիւնը:

Յիշեցնենք, որ 2018/2019 մրցաշրջանում Թիերի Անրին զբաղեցրել է Ֆրանսական «Մոնակոյի» գլխաւոր մարզիչի պաշտօնը:

Յունուարի 1-ին 38-ամեայ ֆուտպոլիստը կը ստանայ ազատ գործակալի կարգավիճակ եւ անվճար կը տեղափոխուի այլ ակումբ:

Իբրահիմովիչի հետ կարճատեւ կէտ պայմանագիր կնքելու հետաքրքրութիւն են ցուցաբերում իտալական «Միլանը», «Բոլոնիան», «Նապոլին», անգլիական «Մանչեսթեր Յունայթեդը», ամերիկեան եւ չինական ակումբներ:

«Միլանը» պատրաստ է իբրահիմովիչին կէս տարուայ համար վճարել 4 միլիոն եւրո: Ֆուտպոլիստը միլանեան ակումբում հանդէս է եկել 2010-2012 թուականներին:

ՄԱՐԱԶԴ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊՈՂԱՐԵԱՆ
1935-2019 (Հայկապ)

Խոր ցաւով կը գուժենք մեր սիրեցեալ ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ հարազատին ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊՈՂԱՐԵԱՆ-ի մահը որ պատահեցաւ Շաբաթ, 16 Նոյեմբերին, 2019 իր բնակարանին մէջ, յետ երկարատեւ հիւանդութեան:

Հանգուցեալի յուղարկաւորութեան եկեղեցական կարգը տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ, 23 Նոյեմբերին, 2019 կէսօրէ ետք ժամը 12:30ին Փասաթինայի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցոյ մէջ, 2215 East Colorado Blvd. Pasadena CA 91107: Իսկ թաղման կարգը Մոնրովիայի Մէմորիլ Փարքի Live Oak գերեզմանատան մէջ, 200 East Duarte Road, Monrovia CA 91016:

- Սգակիրներ՝ Այրին՝ Տիկ. Ալիսա Քէօզկէրեան-Պողարեան
- Ձաւակը՝ Տէր եւ Տիկ. Վազգէն եւ Քնարիկ Պողարեան եւ զաւակները
- Ձաւակը՝ Հրաչ Պողարեան եւ զաւակները
- Տիկ. Զեփիւռ Պողարեան
- Եղբայրը՝ Տէր եւ Տիկ. Գրիգոր եւ Սօսի Պողարեան եւ զաւակները (Պոսթոն)
- Այրի Տիկ. Լիզա Պողարեան եւ զաւակները (Աւստրալիա)
- Քոյրը՝ Տիկ. Մարի Պողարեան եւ զաւակը (Պէյքոթ)
- Տիկ. Վերա Պողարեան եւ զաւակները (Պոսթոն)
- Տիկ. Սիլվա Արապեան եւ զաւակները
- Տէր եւ Տիկ. Կարօ Պողարեան եւ զաւակները
- եւ համայն Պողարեան, Փոլատեան, Քէօզկէրեան, Արապեան եւ Անուշեան ընտանիքները եւ հարազատները:

Ցաւակցական

Յարութիւն Պողարեանի մահուան տխուր առիթով ՄԴՀԿ Փարամազ մասնաճիւղի վարչութիւնն ու անդամները իրենց խորագգաց վշտակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի համայն հարազատներուն, մասնաւորաբար Տէր եւ Տիկ. Վազգէն եւ Քնարիկ Պողարեանին:

Ցաւակցական

Անդրանիկ Տաղեանի մահուան տխուր առիթով «Շիրակաշէն» խմբակցութիւնն իր խորագգաց ցաւակցութիւնները կը յայտնէ իր երբեմնի անդամի անմիջական հարազատներուն եւ զաղափարի ընկերներուն:
Առ այդ փոխան ծաղկեպսակի հարիւր տողար կը նուիրէ «Մասիս»ին:

NATIONAL NOTARY ASSOCIATION
NOTARY PUBLIC

MEMBER

Garine Depoyan

626-755-4773
554 N. Chester Ave Pasadena, Ca. 91106
ghdepoyan@gmail.com

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէք
«Մասիս»
Շաբաթաթերթին
T: (626) 797-7680 massis2@earthlink.net

Միջազգային Գիտաժողով

Շարունակուած էջ 13-էն

«Հայկապի հայկական որբանոցն իր գործունէութիւնը սկսել է 1915 թ. Յուլիս 31-ին Վերպատուելի Ահարոն Շիրաճեանի ղեկավարութեամբ (Ահարոն Շիրաճեանը ծնունդով Մարաշից էր: Ուսում էր ստացել Այնթափի «Կեդրոնական Թուրքիոյ քոլեջում», որից յետոյ յաճախել էր Մարաշի աստուածաբանական դպրոցը, 1912 թ. մեկնել էր Էդիսբուրգ՝ աստուածաբանական ուսումը շարունակելու: Նա սկսանաւ էր եղել համիդեան, երիտթուրքական, քեմալական ժամանակահատվածների հայաջինջ քաղաքականութեանը: Ահարոն Շիրաճեանը Մարաշից արտաքուէլուց յետոյ հասել էր Հայկապ, որտեղ եւ հիմնել էր որբանոցը): Սա այն ժամանակահատուածն էր, երբ Օսմանեան կայսրութիւնը հետեւողականորեն իրականացնում էր հայերի բնաջնջման քաղաքականութիւնը: Որբանոցի հիմնադրման գործում մեծ էր բժշկապետ Ասատուր Ալթունեանի եւ նրա դստեր՝ Նորա Ալթունեանի դերը, ովքեր իրենց անձնական կապերն օգտագործելով՝ փորձել են որբերի կեցութեան եւ առողջութեան հարցերը լուծել»:

Գիտաժողովում ելույթ ունեցավ Պէյքոթի Հայկազեան համալսարանի Հայկական Սփիւռքի ուսումնասիրութիւնների կեդրոնի տնօրէն, քաղաքագիտութեան դոկտոր Անդրանիկ Տաղեանը: Նրա գեղուցման թեմա էր «Նաւարկում՝ շիջած երազների, մրցակից կեցուածքների եւ նոր կեանքի միջեւ. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՉՆԱԿԸ 1919-1923 թթ»:

1919 թ. Յունուարին 20-ամեայ ԿՈՉՆԱԿԸ վերանուանուեց ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՉՆԱԿ: Այս անուանափոխումը կապ ունէր Հայաստանի Հանրապետութեան հռչակման, նոր Հայաստանի առաջացման հաւատքի եւ պանդուխտ հայերը Հայաստան կանչելու թերթի առաքելութեան հետ: Հայաստանի Կոչնակ-ում տպագրուած յօդուածները, տեղեկագրութիւնները, հայկական ազգային զգայարաններին ուղղուած կոչերը տուեցին իրենց արդիւնքները: Իբրեւ հանրային խորհրդամիջոց Կոչնակը պարտաւոր էր եւ իր առաքելութիւնն ունէր բեկուած հոգիներին նոր եռանդ, նոր հավատք ու երազներ շնչելու: Զեկուցման մէջ դոկտոր Տաղեանը մէկտեղել էր Հայաստանի Կոչնակ-ի 1919 թ. աւելի քան 150 խմբագրականների բովանդակութիւնն ու դրանց գլխաւոր հայեցակարգը:

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՀՈԳԻ ՀԱՍԱՐ)
ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՀԱՍԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
(626) 797-7680

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA

\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.

\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----

Address: -----

City: ----- State: ----- Zip Code: -----

Country: -----

Tel: ----- Email: -----

ՄԱՍԻՍ
ԱՄԵՆԱՎՍՏԱՐԵԼԻ ԱՂԲԻՐԸ ՀԱՅՐԵՆԻ ԼՈՒԵՐՈՒ

SOLD OUT

Gala

2ND ANNUAL

SUNDAY, DECEMBER 8, 2019

4:30PM Reception | 6:00PM Dinner & Program
The Beverly Hilton | Beverly Hills, California

DISTINGUISHED HONOREES OF THE 2ND ANNUAL GALA

Paul R. Ignatius
Former U.S. Secretary of Navy &
U.S. Assistant Secretary of Defense

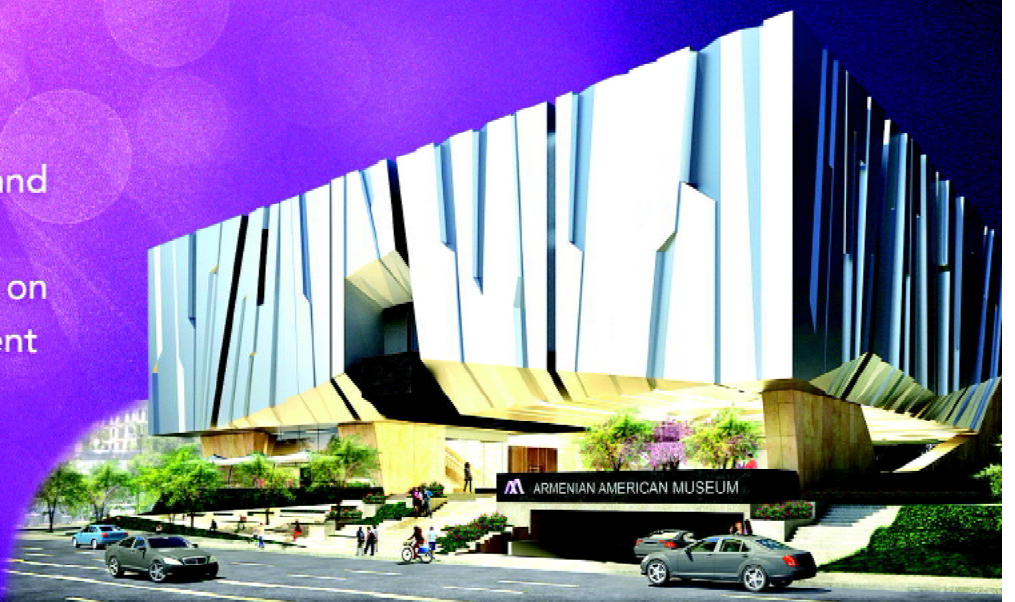

Kathryn Barger
Los Angeles County Supervisor
5th District

Kenneth L. Khachigian
Brownstein Hyatt Farber Schreck
Senior Partner

Hundreds of supporters, community leaders, and public officials are expected to attend the 2nd Annual Armenian American Museum Gala on Sunday, December 8, 2019. The signature event of the year will celebrate and support the landmark project as it approaches its historic groundbreaking year.

FOR MORE INFORMATION | WWW.AAMGALA.ORG | (818) 644-2073
BUILDING TOGETHER. LEAVING A LEGACY.

